

Rädda Barnen

Barn och ungas perspektiv på ekonomiska svårigheter

Noreen Buenang, Samira Abutaleb Rosenlundh, Tove Kjellander

9 april 2024 Barnrättsdagarna

"Missing out"

"Missing out" är en ny fördjupningsrapport av Rädda Barnen som lyfter barn och ungas erfarenheter av ekonomiska svårigheter.

Metod

- Fem fokusgruppsintervjuer med totalt 77 barn i ålder 10-19 år i tre olika län.
- Alla barn bor i bostadsområden där 50-75 % lever med låg ekonomisk standard (SCB) och det finns stora socioekonomiska utmaningar.
- Fyra ungdomar har varit rådgivare i projektet.

Tema: Familj

Barn och unga känner av föräldrarnas ekonomiska svårigheter och de uttrycker ett stort ansvarstagande i förhållande till familjens ekonomi.

Jag märker att de har ont om pengar genom att de oroar sig och de har lite svårt att betala hyran. Man går inte så ofta på träningarna och sånt. Jag kan se det bara på deras min också. (Kille 14 år)

Avgifter i skolan

*"Jag har varit med om det här med skidresan. Det blev svårt. Det ledde till att jag behövde sjukanmäla mig."
(kille 17-19 år)*

Avgifter i skola

Barn berättar om att avgifter i skolan är hinder för att alla ska kunna delta.

Sociala konsekvenser

Varje barns rätt till kostnadsfri utbildning.

Rädda Barnen vill

Att beslut fattas om att inga extra kostnader, direkta eller indirekta, får tas ut i samband med skolans aktiviteter och att skolornas efterlevnad av beslutet följs upp.

Fritidshem inte för alla

"I fritids är det ganska mycket aktiviteter. Då de andra barnen får mer tid i skolan, va med sina vänner men du måste hem eller vara med en släkting."

Fritidshem inte för alla

Kom upp som ett viktigt tema i fokusgrupperna

Att exkluderas från fritidshem

Fritidshem –en del av utbildningen såväl som meningsfull fritid.

Rädda Barnen vill

Fritidshem:

- Att alla 6–9-åringar ska ha rätt till avgiftsfritt allmänt fritidshem.
- Att fritidshem och öppen fritidsverksamhet för 10–12-åringar utreds för att bättre möta åldersgruppens behov, och att barns delaktighet ska genomsyra utformningen.

Fritid

"När jag gick i taekwondo och var ny där, det var typ jättemycket människor men det var också mycket tjat märkte jag hos tränarna, alltså varje träning sa de alltid: "Ah ni måste se till att betala avgiften, för annars får ni inte gå här mer,." Alltså de påminde om det här varje träning. Och jag la inte märke till det innan men efter sista datumet som man skulle betala, alltså typ hälften av barnen försvann." (Tjej 17 år)

Fritid

Barn ger många olika exempel på varför en meningsfull fritid är viktig.

Barnen berättar att kostnader är ett hinder - och att kostnadsfria platser och aktiviteter är viktiga.

Rädda Barnen vill

- Att öka det ekonomiska stödet till föreningsidrotten
- Kommunala öppna mötesplatser för barn och unga
- Att kulturskolan ska vara avgiftsfri för alla barn.

Pengar sätter ramar

"Har man inte råd med att göra sånt som anses vara roligt då ser man dig som tråkig, som inte hänger med på saker och sånt. Och det är liksom dömande av folk att göra så, och jag tror också att man är väldigt rädd att folk ska döma en. Och det sätter någon tung känsla i hjärtat."

Pengar sätter ramar för social gemenskap

Samhällets konsumtionsnormer påverkar barn direkt.

Barn uttrycker olika strategier såsom att stötta varandra i den närmsta kompiskretsen. Men det förekommer också känslor av skam och försök att dölja.

Kollektiv kunskap i fokusgrupperna

Slutord

Det finns flera ekonomiska hinder i barns vardag som står i vägen för barns rättigheter – som rätten till meningsfull fritid och utbildning.

Ekonomisk ojämlikhet och diskriminering har hela tiden varit närvarande i samtalen.

Kräver politiska beslut och investeringar

Barns kunskap om sin egen verklighet måste värderas

Rapport och kontakt:

Samira Abutaleb Rosenlundh,
rådgivare barn i socioekonomisk utsatthet
samira.abutaleb.rosenlundh@rb.se

Tove Kjellander,
rådgivare barns delaktighet
tove.kjellander@rb.se

Rädda Barnen

TACK!